

Arşiv oluşturulması konusunda Bu rapor

Arşiv-Büro

Çalışmalarımızda bir arşiv-büro oluşturulmasını, üç aşamada ele almak pratik sonuçlar açısından daha yararlı olacaktır. a) Eldeki materyellerin ivedilikle değerlendirilip, uzun erimli kullanıma açık bir biçimde düzenlenmesi; b) Büronun teknik-idari örgütlenmesine koşut olarak saptanan amaçlara uygun bir izlemeye geçilmesi; c) Değişik kaynaklar arasında bilgi-kaynak-belge toplanması konusunda bir uyumun oluşturulması veya oluşturulmasına katkı.

a) Eldeki materyellerin değerlendirilmesi: Elimizde 12 Eylül öncesi Politika gazeteleri, demokratik kuruluşların yayınları, 12 Eylül sonrası tüm Cumhuriyet gazeteleri, son iki yılın diğer günlük gazeteleri, katılmış değişik toplantıların sonuç belgeleri ve özellikle bazı davalar üzerine ayrıntılı belge bulunmaktadır.

1-Gazete taranması geriye dönülerek yapılacağından ve eldeki olanaklar gözönüne alındığında çok ayrıntılı düşünülmemelidir. Kendi altında da başlıklar olan iki ana konu verimlilik açısından yeterlidir.

-Türkiye'nin dış politikası; ABD ile askeri-ekonomik ilişkiler
sosyalist ülkelerle ilişkiler
Avrupa ile ilişkiler
Orta-Doğu ve islam ülkeleri
Kıbrıs-Yunanistan-Ege

-Demokratik hak ve özgürlükler; Politik davalar,
Tutuklama, gözaltı, işkence
Antidemokratik yasa ve uygulamalar
Kültür-sanat-bilime yönelik baskı

2-Bu tarama, yine teknik olanaklar gözönüne alındığında, küpürleme biçiminde yapılmalı ve konu başlıklarına göre fişlenmelidir. Bu fişleme özellikle kaynaklar arasında bilgi değişimi, eldeki dökümün iletilmesinin kolaylığı açısından önemli yürütülmelidir.

3-Bugüne dek Türkiye ile dayanışma konusunda hazırlanmış broşür-mektup-bildiri vb. tüm yayınlar kronolojik sırasına göre dosyalanmalıdır. Bu dosyanın arkasına merkezi olarak bastırılan afiş vb. belgeler eklenmelidir.

4-Bugüne dek ilişkide bulunulmuş tüm uluslararası örgüt ve kuruluşlara (Amnesty International, Avrupa Konseyi vb) bir alt dosya açarak, bunların 12 Eylül sonrasında Türkiye için yayınladıkları bildiri, broşür, yayın organları veya buralardan küpürler bu dosyada toplanmalı ve hepsi bir tek çatı dosyada toplanmalıdır.

5-En önemli sorunlarımızdan birisini fotoğraf oluşturmaktadır.Bu nedenle gerek kúpürlemeler sırasında,gerekse de başka vasıtalarla elde edilmiş tüm 12 Eylül sonrası Türkiyeyle ilgili fotoğraflar (sokaklar, askeri barikatlar,tutukevleri,mahkemeler,tutuklular vb) tek bir fotoğraf albümünde toplanmalıdır.

6-12 Eylül sonrasında birçok ülkede toplantı,yürüyüş,konferans vb sayısız Türkiye ile dayanışma etkinliği yapıldı.Bunların ayrıntılı bir dökümünün olması,özellikle ileriye yönelik düşünüldüğünde çok gereklidir.Yer,tarih,katılanları,bastırılmışsa duyuruları-posterler,gazetelerdeki yankılarıyla böylesi bir dökümün oluşturulması için çaba harcanmalıdır.Bunun için ülkelerdeki dayanışma komitelerinden gerekli bilginin toplanarak merkeze gönderilmesi istenecektir.

b) Eyleme yönelik,işlerliği gözle görünür bir arşiv-büro çalışması ancak başarılı olabilir.Ayrıca konuların çeşitliliği ve ilgi alanları gözönüne alındığında izlemeyi işbölümü içinde yürütmenin yararlılığı ortaya çıkmaktadır.Kuşkusuz bu işbölümü yabancı dil bilme,yayınları elde etme vb çeşitli izleme olanakları açısından da değerlendirilecektir.

1-"Bölge ve Dünya Barış açısından Türkiye ile ilgili gelişmeler" ve "Türkiye'de demokratik hak ve özgürlüklere yönelik baskılar" büro tarafından izlenecek iki ana konudur.Arşivleme "a" bölümünde altı çizilen yöntemlere uygun yürütülecektir.Arşivlemede hedef alınacak konu ve alk başlıklarını gösterir liste ektedir.

2-Yapılacak bu izlemenin sonuçları verimli bir biçimde değerlendirilecektir.

3-Olanaklar ölçüsünde ve daha sonra geliştirilip-çeşitlenmeleri hedeflenerek şu yayınlar izlenecektir:

-günlük gazeteler (Cumhuriyet ve Batı Avrupa'da basılan Hürriyet, Milliyet,Tercüman)

-haber dergileri (nokta)

-Sanat-kültür dergileri (Yazko Edibiyat,Somut,,Bilim ve Sanat,Yarın, Aydan Aya,Sanat Olayı,Gösteri,Varlık,Saçak, Yapık vb)

-uluslararası kuruluş ve örgütlerin yayınları

-yabancı dergiler(yeni zamanlar,newsweek)

-siyasi parti,sendika,meslek örgütlerinin yayınları

-resmi gazete,önemli konularda meclis tutanakları,

-Türkiye'de yayınlanan ilgili kitaplar,DİE yayınları

-ABD ve diğer hükümetlerin ve dışişleri bakanlıklarının Türkiye ile

c) Değişik kaynaklar-bürolar arasında bilgi alışverişi ve ara- larında işlerliği olan bir uyum sağlanması önemli bir konuyu

oluşturmaktadır. Kaynakların çokluğu, konuların aralarında ilişki olmasına karşın çeşitliliği ve bazılarının belli uzmanlık alanlarını ilgilendirir olması merkezi-işlerliği olan tek bir arşivin oluşturulmasını bugünkü koşullarda imkansız bir hale getirmektedir. Hangi alanda olursa olsun, Türkiye ile ilgili yapılacak tüm araştırma-incelemelerin niteliği yüksek, verileri doyurucu olmak zorundadır.

- 1-Sadece büro düzeyinde değil, genelde, en geniş biçimiyle kimin neyi takip ettiğini saptamak öncelikle gerekiyor. Türkiye'deki kaynakları da kapsayacak bu işbölümü çok genel konu başlıklarına göre yapılabildiği gibi ince-ayrıntılanmış bir biçimde de yapılabilir.
- 2-Kuşkusuz değişik sendika ve demokratik örgütlerin yurtdışı büroları kendi alanlarıyla bağlantılı konular, arşivleme çalışmaları-yayınlarla ilgileneceklerdir.
- 3-En önemli sorun bu bilgilerin en azından ne şekilde birikeceğinin ve hangi yöntemle bu bilgilerin istenildiğinde elde edileceğinin saptanmasıdır. Öncelikle varolanları saptamak ve böylesi girişimlerden haberdar olabilmek için hazırlanacak bir anket ülkelerdeki dayanışma komitelerine, bürolara gönderilecektir.

EK 1

DÜŞÜN VE DÜNYA BARIŞI AÇISINDAN TÜRKİYE İLE İLGİLİ GELİŞMELER

- ABD ile askeri -ekonomik ilişkiler
- IMF, Dünya Bankası, uluslararası finans kuruluşlarıyla
- Orta-Doğu ve İslam ülkeleriyle ilişkiler
- Avrupa ile ilişkiler
- Kıbrıs-Yunanistan-Ege
- sosyalist ülkelerle ilişkiler
- NATO

TÜRKİYE'DE DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERE YÖNELİK BASKILAR

- Politik davalar,
- Tutuklama, gözaltı, işkence iddiaları
- Kültür-sanat ve bilime yönelik baskı
- antidemokratik yasa ve uygulamalar